

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ХЕРСОНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра суднового машинобудування та енергетики

T7449

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора
з навчальної роботи

к.т.н., проф. НУК О.М. Дудченко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ВИРОБНИЧО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНА ПРАКТИКА

Production and Operational Practice

рівень вищої освіти перший бакалаврський

тип дисципліни *обов'язкова*

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробничо-експлуатаційна практика» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 13 «Механічна інженерія» спеціальності 135 «Суднобудування» освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування».

« 26 » жовтня 2023 року – 21 с.

Розробниця: Андрєєва Н.Б. – к.п.н., доцент, доцент кафедри теплотехніки.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробничо-експлуатаційна практика» *узгоджено з гарантом освітньої програми «Суднові енергетичні установки та устаткування»*

к.т.н., доцент _____

/Шалапко Д.О./

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробничо-експлуатаційна практика» *розглянуто на засіданні кафедри СМЕ ХННІ НУК*
Протокол № 03 від “ 27 ” 10 2023 року.

Завідувач кафедри СМЕ _____

/Андрєєв А.А./

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробничо-експлуатаційна практика» *затверджена* методичною радою ХННІ НУК
Протокол № 04 від “ 16 ” 11 2023 року.

Голова методичної ради ХННІ НУК

к.т.н., проф. НУК

/Дудченко О.М./

Зміст

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета практики	7
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	8
4. Очікувані результати навчання.....	8
5. Зміст практики	9
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування.....	13
7. Форми поточного та підсумкового контролю	14
8. Критерії оцінювання результатів навчання	14
9. Засоби навчання	17
10. Рекомендовані джерела інформації	17
Додаток А	18
Додаток Б	20

ВСТУП

Анотація

Виробничо-експлуатаційна практика є ключовим компонентом комплексної підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 135 «Суднобудування» (освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування»). Основною метою практики є надання здобувачам вищої освіти (ЗВО) можливості застосувати теоретичні знання на практиці та отримати реальний досвід роботи. Практика проводиться на добре оснащених базах університету, а також на суднобудівних та судноремонтних підприємствах, в організаціях і установах, що спеціалізуються на проектуванні, виготовленні та обслуговуванні судових енергетичних систем.

Місцями проходження виробничої практики можуть бути науково-дослідні інститути суднобудівного профілю, виробничі дільниці суднобудівних заводів, технологічні відділи та бюро, лабораторії, що займаються дослідженням і розробкою новітніх судових енергетичних систем, а також судна морського та річкового флотів. Важливою умовою для баз практики є забезпечення безпечних умов праці, наявність сучасної технічної бази та відповідного комплексного забезпечення, що дозволяє виконувати програму практики.

Практична підготовка вимагає від ЗВО застосування актуальних директивних, методичних і нормативних матеріалів, а також спеціалізації навчального матеріалу відповідно до профілю майбутньої професійної діяльності. Вона є важливою частиною підготовки до виконання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Під час практики ЗВО підпорядковуються правилам внутрішнього розпорядку на підприємстві, дотримуються графіка практики та виконують вказівки керівників практики від університету та підприємства. Результати виконання індивідуальних завдань можуть бути використані для підготовки кваліфікаційної роботи, доповідей або статей.

Згідно з навчальним планом освітньо-професійної програми "Суднові енергетичні установки та устаткування", виробничо-експлуатаційна практика передбачена для студентів третього курсу (шостий семестр) і триває сім тижнів під час весняного семестру.

Ключові слова: виробничо-експлуатаційна практика, практична підготовка, професійна діяльність, функціональні обов'язки, судові енергетичні установки.

Abstract

Industrial and operational training is a key component of the comprehensive preparation of first-level (bachelor's) higher education students specializing in 135 "Shipbuilding" and the educational-professional program "Ship Power Plants and Equipment." The main goal of the practice is to provide students with the opportunity to apply theoretical knowledge in practice and gain real work experience. The practice is conducted on well-equipped university bases, as well as at shipbuilding and ship repair enterprises, in organizations and institutions specializing in the design, manufacture, and service of ship power systems.

The venues for industrial training can be research institutes of shipbuilding profile, production sites of shipbuilding plants, technological departments and bureaus, laboratories engaged in the research and development of advanced ship power systems, as well as ships of the sea and river fleets. An important condition for the practice bases is ensuring safe working conditions, the presence of a modern technical base, and appropriate comprehensive support that allows the execution of the practice program.

Practical training requires students to apply current directive, methodological, and regulatory materials, as well as the specialization of educational material according to the profile of future professional activity. It is an important part of preparing for the performance and defense of the bachelor's qualification work.

During the practice, students are subject to the rules of internal order at the enterprise, adhere to the practice schedule, and follow the instructions of the practice leaders from the university and the enterprise. The results of individual tasks may be used for the preparation of qualification work, reports, or articles.

According to the curriculum of the educational-professional program "Ship Power Plants and Equipment," industrial practice is provided for third-year students (sixth semester) and lasts seven weeks during the spring semester.

Key words: production and operation practice, practical training, professional activity, functional responsibilities, ship power plants.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна / заочна форми навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 13 «Механічна інженерія»	<i>Обов'язкова</i>
Модулів – 1		Рік підготовки
Змістових модулів – 1		3-й, (2)*, (1)**
Електронна адреса РПНД на сайті ХННІ НУК: http://kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/internal-combustion-engines-b.html	Спеціальність 135 «Суднобудування»	Семестр
		6-й, (4)*, (2)**
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –	Освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування»	Лекції
		–
		Лабораторні роботи
		–
Загальна кількість годин –210		Практичні заняття
		–
		Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: – , самостійної роботи здобувача вищої освіти – 30	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вид контролю
		Залік
		Форма контролю: комбінована (письмовий контроль, самоконтроль)

Примітки:

* – для ЗВО, що навчаються за скороченим терміном навчання протягом двох років і 10 місяців (вступ на основі ОКР «фаховий молодший бакалавр»);

** – для ЗВО, що навчаються за скороченим терміном навчання протягом одного року і 10 місяців (вступ на основі ОКР «молодший спеціаліст»).

2. Мета практики

Метою вивчення навчальної дисципліни «Виробничо-експлуатаційна практика» є формування у ЗВО згідно зі Стандартом вищої освіти України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 1073 від 04.10.2018 р., та освітньої програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Суднові енергетичні установки та устаткування» таких компетентностей:

1) *інтегральна компетентність:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суднобудування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів механічної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

2) *загальні компетентності:*

ЗК 01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 03. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК 04. Навички здійснення безпечної діяльності;

ЗК 06. Здатність працювати в команді;

3) *спеціальні (фахові) компетентності:*

СК 01. Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач суднобудівної галузі з використанням як теоретичних, так і експериментальних методів;

СК 02. Здатність організувати роботу керованого колективу виробничого підрозділу (бригади, дільниці, цеху), її планування, матеріальне та інформаційне забезпечення;

СК 05. Обізнаність із нормативними документами які використовуються у сфері професійної діяльності відповідно до спеціалізації;

СК 06. Обізнаність у сучасних принципах і положеннях технології зварювання в суднобудуванні (відповідно до спеціалізації), матеріалах, які використовуються у сфері професійної діяльності;

СК 09. Здатність до планування, організації технологічних операцій, технологічних процесів виготовлення та монтажу, ремонту, реновації суден різних типів, морських плавучих споруд, засобів океанотехніки, їх основних конструктивних елементів, судових енергетичних, електротехнічних установок, систем, пристроїв та інших об'єктів суднобудування, приймати участь в конструкторській та технологічній підготовці виробництва (відповідно до спеціалізації).

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є освітні компоненти 5-6 семестрів навчання.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у ЗВО таких програмних результатів навчання:

ПР 01. Уміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі;

ПР 06. Уміти використовувати затверджені інструкції з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності; втілювати заходи щодо виконання правил охорони праці; проводити виробничий інструктаж з техніки безпеки на ділянці;

ПР 08. Уміти раціонально використовувати природні ресурси на об'єктах та підприємствах суднобудівної галузі; застосовувати досягнення науково-технічного прогресу щодо охорони навколишнього середовища;

ПР 12. Уміти користуватися довідковою та нормативною літературою, технологічною та конструкторською документацією для вирішення інженерних завдань, пов'язаних з професійною діяльністю;

ПР 14. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для проектування, конструювання, виготовлення, ремонту, реновації, обслуговування, утилізації суден різних типів, морських плавучих споруд, засобів океанотехніки, судових енергетичних установок, систем електроенергетики і автоматизації суден та інших об'єктів і процесів суднобудування відповідно до спеціалізації;

ПР 15. Мати базові уявлення і знання про матеріали, сучасні технології зварювання які використовуються в сфері суднобудування;

ПР 19. Уміти організувати та керувати роботою первинного виробничого, проектного або дослідницького підрозділу;

ПР 20. Уміти поєднувати теорію і практику для вирішення інженерних завдань, що належать до сфери професійної діяльності.

5. Зміст практики

Під час практики ЗВО отримують нові знання, уміння і навички, в основному при виконанні конкретних практичних завдань.

ЗВО з освітньо-професійної програми "Суднові енергетичні установки та устаткування" за спеціальністю 135 "Суднобудування" можуть займати посади в інженерно-технічних відділах, секторах, цехах чи лабораторіях науково-дослідних інститутів, центральних і конструкторських бюро, що спеціалізуються на розробці, проектуванні та дослідженні систем судових енергетичних установок. Також вони можуть працювати на суднобудівних і машинобудівних заводах, підприємствах, що займаються виробництвом, ремонтом та обслуговуванням судових енергетичних систем, у компаніях, які забезпечують технічне обслуговування та ремонт судового обладнання, у торговельних фірмах, що продають суднове обладнання та техніку. Здобувачі

можуть знайти застосування своїх навичок у морських і річкових портах, на флоті, у залізничних депо, на об'єктах стаціонарної енергетики, на підприємствах, що займаються видобутком і транспортуванням нафти і газу, а також на підприємствах агропромислового комплексу та інших організаціях, де використовуються суднові енергетичні установки та обладнання.

Практика на підприємствах суднобудування та суднах річкового та морського флоту

1. Ознайомлення зі структурою та специфікою діяльності: вивчення організаційної структури суднобудівних підприємств, особливостей виробництва та експлуатації суднових енергетичних установок та устаткування.

2. Аналіз виробничої діяльності: оцінка показників ефективності роботи суднобудівних підприємств, аналіз технічної документації, що стосується проектування та виготовлення елементів суднових енергетичних систем.

3. Організація робочого процесу: ознайомлення з типовими технологічними процесами на суднобудівних заводах, інструктаж з техніки безпеки на робочому місці.

4. Практичне застосування знань: ознайомлення з технічною документацією, що використовується на суднобудівних підприємствах; участь у процесах діагностики, ремонту та обслуговування суднових енергетичних установок на суднах річкового та морського флоту.

5. Участь у виробничих процесах: при можливості студенти повинні взяти участь у монтажі, обслуговуванні або ремонті конкретних суднових енергетичних систем та устаткування.

Практика у проектних організаціях

1. Організаційно-виробнича структура проектної організації, де проводиться практика. Організація конкретного робочого місця та відповідність його вимогам охорони праці та техніки безпеки.

2. Перелік нормативних документів, стандартів та керівних матеріалів, якими керуються під час проектування.

3. Завдання проектування (реконструкцію, модернізацію) об'єкта, проект, робочий проект, робоча документація.

4. Критерії прийняття рішень. Нормативна документація. Врахування перспективи розвитку проектного об'єкта та системи в цілому та відповідність його державним програмам. Техніко-економічне обґрунтування доцільності ухвалення рішення.

4. Методи проектування різних об'єктів: неавтоматизовані, автоматизовані та автоматичні.

5. Застосування типових рішень (типових проектів) для проектування різних об'єктів та індивідуальних проектів для повторного застосування.

6. При нагоді ЗВО слід взяти участь у проектуванні конкретного об'єкта.

Практика на суднобудівних підприємствах

1. Організаційно-виробнича структура суднобудівного підприємства, на якому проводиться практика. Організація конкретного робочого місця та відповідність його вимогам охорони праці та техніки безпеки.

2. Перелік організаційних та технічних заходів при виконанні ремонтних, монтажних, такелажних або інших робіт. Погоджений перелік монтажних, налагоджувальних, випробувальних та інших робіт, у виконанні яких бере участь ЗВО під час практики. Перелік приладів, налагоджувальних та випробувальних комплексів, інструментарію тощо, які використовувалися під час виконання вищевказаних робіт.

3. У процесі практики ЗВО повинні ознайомитись, наприклад, з технологічними процесами ремонту та обслуговування судових енергетичних установок у цеху, на борту судна. Здобути навички роботи із спеціалізованою технічною документацією судно-, двигуно- та машинобудівних фірм.

Практика у морських і річкових портах

1. Ознайомлення з структурою, специфікою та особливостями виробничої (виробничо-перевантажувальної) діяльності об'єкта (терміналу) порту.

2. Організація роботи на транспортному об'єкті, дільниці, робочому місці. Інструктаж із техніки безпеки на робочому місці з урахуванням широкого застосування підйомно-транспортних механізмів. Ознайомлення з технічною документацією.

3. Під час практики ЗВО мають ознайомитися: з оригінальною технічною документацією на регламентне обслуговування та ремонт машин і механізмів; здобути навички у керуванні підйомно-транспортним обладнанням.

4. При нагоді ЗВО слід взяти участь у ремонті чи монтажі транспортних дизелів або дизель-генераторів, а також систем, що їх обслуговують.

Практика на об'єктах морського чи річкового транспорту (суднах)

1. Основні вузли і деталі ДВЗ. Техніка безпеки при експлуатації ДВЗ. Системи обслуговуючі ДВЗ. Робочі параметри ДВЗ. Робочі показники систем, обслуговуючих ДВЗ. Режими і характеристики ДВЗ.

2. Автоматизовані системи керування головними ДВЗ. Робота ДВЗ на маневрах і перехідних режимах послідовного підвищення механічного та теплового навантаження.

3. Контроль за навантаженням і тепловим станом ДВЗ. Налагодження параметрів регулювання частоти обертання валу ДВЗ.

4. Технічна експлуатація головних і допоміжних двигунів судна. Визначення робочих показників палива, мастил та води у системах ДВЗ за допомогою судових експрес-лабораторій і заходи з підтримки та поновлення їх якості.

5. Системи парового котла. Конструкції судових насосів. Повітряні компресори дизельних установок. Конструкції фільтрів, палива та мастил. Конструкція вентиляторів. Конструкції відцентрованих сепараторів палива та мастил. Теплообмінні апарати судових установок.

6. Основні конструкції водопріснювальних установок. Технічна експлуатація рульової установки судна. Технічна експлуатація рефрижераторної установки судна і системи кондиціонування повітря. Гідроприводи суднових механізмів. Конструкція якірних і швартовних механізмів. Автоматизація палубних механізмів. Системи централізованого автоматичного контролю. Технічне обслуговування систем при несенні ходової і стояночної вахти.

Перед початком практики усі ЗВО повинні пройти на підприємстві інструктаж з техніки безпеки і промсанітарії, загальний інструктаж з пожежної безпеки, а також інструктаж з правил внутрішнього розпорядку і особливостей роботи на даному підприємстві. Також ЗВО повинні пройти інструктажі на кожному конкретному місці практики.

Розподіл за місцями практики і керівництво практикою здійснюється у відповідних відділах і службах підприємства.

До моменту направлення на виробничо-експлуатаційну практику за ЗВО закріплюються орієнтовні теми кваліфікаційних робіт. Вибір теми кваліфікаційної роботи здійснюється спільно з керівником відповідно до об'єкту діяльності підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 13 «Механічна інженерія», спеціальності 135 «Суднобудування», освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування» [3].

Бажано, щоб тема відповідала загальному напрямку наукової та практичної діяльності керівника роботи та побажанням ЗВО. Тема має задовольняти таким критеріям:

- актуальність і можливе практичне застосування;
- відповідність об'єкту діяльності випускника галузі знань та ОП «Суднові енергетичні установки та устаткування»;
- відповідність основним науковим напрямкам кафедри суднового машинобудування та енергетики;
- комплексність, достатня для демонстрації теоретичних знань і практичних навичок, отриманих під час навчання.

Перед початком виробничо-експлуатаційної практики ЗВО повинен отримати завдання на виробничо-експлуатаційну практику та оформити індивідуальне завдання її проходження. Після проходження практики ЗВО необхідно отримати свою характеристику на підприємстві та оформити звіт.

Виробничо-експлуатаційна практика по можливості має проходити в організації або на підприємстві, де передбачається працевлаштування ЗВО після закінчення навчання в університеті. Допускається проходження практики на випусковій кафедрі та наукових лабораторіях закладу вищої освіти. Форма угоди на проведення практики ЗВО наведена в додатку Б.

За результатами виробничо-експлуатаційної практики здобувач повинен підготувати звіт. У звіті з практики керівник ставить свій підпис, який свідчить, що отримані в ході практики дані та розроблені рішення відповідають вимогам до майбутньої кваліфікаційної роботи.

Після завершення виробничо-експлуатаційної практики теми можуть бути, за необхідності, відкориговані. Остаточні теми кваліфікаційних робіт рекомендуються кафедрою до затвердження та затверджуються розпорядженням директора інституту.

Перша частина практики передбачає загальне ознайомлення ЗВО з підприємством (судном), його виробничою і організаційною структурою, характером і змістом програмного забезпечення, що використовується базою практики. Обстежується підрозділ, який указаний в індивідуальному завданні.

Друга частина присвячена роботі на конкретному робочому місці, придбанню навичок роботи, а також обробці матеріалів обстеження і складанню звіту безпосередньо на робочому місці.

Програма виробничої практики з розподілом за днями наведена в табл. 1.

Таблиця 1 – Програма виробничої практики з розподілом за днями

№ з/п	Зміст роботи	Кількість днів
1	Оформлення на базу практики, проходження інструктажу з техніки безпеки	1
2	Вивчення організаційної та виробничої структур бази практики	2
3	Вивчення перспективних технічних рішень, що застосовуються на практиці	4
4	Закріплення знань з ТУ, ДСТУ, методик проектування, систем управління та технологічного обладнання	2
5	Вдосконалення навичок щодо оформлення конструкторської та технічної документації	2
6	Навчальні заняття, екскурсії	3
7	Вивчення технічної документації із заданого технологічного процесу	5
8	Виконання індивідуальних завдань за тематикою досліджень, напрацювання матеріалу для бакалаврської роботи	5
9	Оформлення звіту з практики згідно з ДСТУ	Протягом практики

5.1 Індивідуальні завдання

Кожний ЗВО перед початком практики повинен отримати від свого керівника індивідуальне завдання на практику, яке фіксується в щоденнику практики. Форма щоденника практики наведена в додатку А.

Індивідуальні завдання виконуються ЗВО з метою надбання під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань. Виконання одного або декількох індивідуальних завдань активізує діяльність ЗВО, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Зміст індивідуальних завдань формується до початку практики, але може бути уточнений під час проходження практики керівниками від навчального закладу і бази практики.

ЗВО на практиці знайомляться з питаннями охорони праці в період інструктажу з техніки безпеки, на якому повідомляються основні відомості по організації профілактики травматизму на підприємстві.

Матеріали, отримані ЗВО під час виконання індивідуального завдання, можуть в подальшому бути використані для виконання кваліфікаційної роботи, для підготовки доповіді, статті або для інших цілей по узгодженню з кафедрою та базою практики.

5.2 Екскурсії під час практики

Планування і проведення екскурсій під час практики здійснюється спільно з керівниками практики від вищого навчального закладу та бази практики.

Екскурсії під час практики проводяться з метою надбання ЗВО найбільш повної уяви про базу практики, її структуру, взаємодію її окремих підрозділів, діючу систему управління. Для поширення світогляду і ерудиції ЗВО екскурсії доцільно проводити не тільки на базі, де вони проходять практику, але і на інших підприємствах, організаціях і закладах суміжних галузей.

Перелік та приклади супроводжувальних документів наведені у додатках Положення про організацію та проведення практики ЗВО Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова [5].

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Основними методами навчання є репродуктивний – відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом та дослідницький – творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку.

Форми оцінювання (контролю): письмовий контроль та самоконтроль.

Засобами діагностики результатів навчання та методами їх демонстрування є:

- виконання індивідуального завдання з практики;
- оформлення щоденнику практиканта та звіту з практики;
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

У навчальному закладі й на базах практики прийнята система поточного та підсумкового контролю виконання окремих розділів і всієї програми практики. На базах практик існує установлений режим праці, можливий контроль часу початку та закінчення роботи (табелювання), правила ведення поточних записів і складання підсумкового звіту з практики. Результати поточного та підсумкового контролю виконання окремих розділів і всієї програми практики фіксуються у відповідному звіті.

Підсумковий контроль проводиться під час захисту ЗВО звіту з практики.

Досягнення ЗВО оцінюються за 100-бальною системою Університету

Форма контролю **комбінована**:

- письмова оформлення звітів, усні відповіді на контрольні питання виконання завдань;
- самоконтроль.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих робочою програмою навчальної дисципліни, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

8. Вимоги до звітності та підведення підсумків практики

8.1 Методичні рекомендації

Для виконання програми з практики ЗВО потрібно виконати індивідуальне завдання та звіт. Звіт з практики оформлюється кожним ЗВО індивідуально у вигляді текстового документу на зброшурованих аркушах формату А4 (297x210 мм) відповідно з міждержавним стандартом ЕСКД «Загальні вимоги до текстових документів» (ДОСТ 2.105-95), який уведений у

дію у якості державного стандарту України наказом Держстандарту України від 27.06.1996 №259 з 01.07.1997 р.

Звіт складається з таких розділів: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (наводиться у разі необхідності); вступ; розділи основної частини; висновки; список використаних джерел; додатки. Список використаних джерел або список використаної літератури повинен відповідати стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання). Кожний розділ потрібно починати з нової сторінки.

Після проходження практики ЗВО необхідно захистити звіт з практики.

8.2 Вимоги до звіту

У звітах повинно бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана ЗВО. У звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел.

Звіт із практики оформлюється кожним ЗВО індивідуально у вигляді текстового документу на зброшурованих аркушах формату А4 (297x210 мм) відповідно з міждержавним стандартом ЕСКД «Загальні вимоги до текстових документів» (ДОСТ 2.105-95), який уведений у дію у якості державного стандарту України наказом Держстандарту України від 27.06.1996 №259 з 01.07.1997. Звіт складається з таких розділів: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (наводиться у разі необхідності); вступ; розділи основної частини; висновки; список використаних джерел; додатки. Список використаних джерел або список використаної літератури повинен відповідати стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання). Кожний розділ потрібно починати з нової сторінки.

Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, ЗВО в кінці практики відводиться 2-3 дні.

Складений ЗВО звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті.

У випадку, коли ЗВО проходить практику за угодою з підприємством, зміст практики може складатись індивідуально з урахуванням угоди на цільову підготовку.

Звіт перевіряється і затверджується керівниками практик від бази і навчального закладу. Цей звіт не потрібно збирати та складувати на кафедрі.

8.3 Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики ЗВО звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності ЗВО за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (індивідуальна характеристика), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання ЗВО усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Звіт з практики захищається ЗВО (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники від ХННІ НУК і, за можливістю, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у ЗВО на базах практики в останні дні її проходження або на кафедрі протягом перших десяти днів після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку ЗВО за підписами членів комісії.

Оцінка ЗВО за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю. Якщо практика закінчилася після призначення стипендії, то її результат враховується за результатами наступної екзаменаційної сесії.

ЗВО, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана ЗВО з поважної причини, то йому може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Можливість повторного проходження практики надається і ЗВО, який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку.

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання – обладнання баз практик. Програмне забезпечення та нормативні документи баз практик.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту».
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту».
3. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 13 «Механічна інженерія», спеціальності 135 «Суднобудування»
[Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/135-Sudnobuduvannya.pdf>]
4. Освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 13 «Механічна інженерія», спеціальності 135 «Суднобудування».
[Режим доступу:
http://kb.nuos.edu.ua/repository/data/Akr_Licenzirovanie/2021_135_OPPB_%D0%A1%D0%95%D0%A3%D1%96%D0%A3.pdf]
5. Положення про організацію та проведення практики студентів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
[Режим доступу:
<http://kb.nuos.edu.ua/Regulations%20on%20the%20organization%20of%20the%20educational%20process.html>]

**Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут
ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

Виробничо-експлуатаційна

(вид і назва практики)

здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет Суднобудівний

Кафедра суднового машинобудування та енергетики III курс, група 3217

Освітній ступень бакалавр

Галузь знань 13 «Механічна інженерія»
(шифр і назва)

Спеціальність 135 «Суднобудування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Суднові енергетичні установки та устаткування»
(назва ОПП)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Завдання	Тижні проходження практики				Відмітки про виконання
		I	II	III	IV	
1	2	3	4	5	6	7

Керівники практики:

Керівники практики:

від вищого навчального закладу _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи " ___ " _____ 202_ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи " ___ " _____ 202_ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

« ___ » _____ 202_ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата захисту звіту " ___ " _____ 202_ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрама і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток Б

Форма Н7.01

УГОДА № _____
на проведення практики студентів ХННІ НУК

м. Херсон

« _____ » _____ 202_ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Херсонський навчально-науковий інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (далі - навчальний заклад) в особі в.о.директора ХННІ доцента Дрозд О.В., що діє на підставі статуту, з другої сторони _____
(назва підприємства, організації, установи повністю)

(далі – База практики), в особі _____,
(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____,
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою цю угоду на проведення практики студентів:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Шифр і назва спеціальності, освітньої програми	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Строки практики	
					початок	закінчення
	135 «Суднобудування»	III	виробничо-			
	ОПП «Суднові енергетичні установки та устаткування»		експлуатаційна			

1.2. Надіслати до вищого навчального закладу повідомлення встановленого зразка про прибуття на практику студента (-ів).

1.3. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.4. Створити необхідні умови для використання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.5. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці. Забезпечити запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.6. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями,

бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.7. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.8. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.

3. Особисті умови

3.1. Практика проходить без оплати з боку навчального закладу і без оплати праці за виконану роботу з боку Базі практики.

4. Відповідальність сторін за невиконання угоди

4.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

4.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

4.3. Угода набуває сили після її підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

4.4. Угода складена у двох примірниках: по одному - базі практики і вищому навчальному закладу.

5. Місцезнаходження сторін:

Навчального закладу: Херсонський навчально-науковий інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 73003, м. Херсон, пр. Ушакова, 44, тел. 26 - 31 -18.

Базі практики: _____

Підписи та печатки:

Вищий навчальний заклад:

База практики:

(підпис)

Дрозд О.В.
(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 202_ року

“ _____ ” _____ 202_ року

М.П.

М.П.